

46409

A. SİBEL YANIKÖMEROĞLU
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih Kacır tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

A. Sibel YANIKÖMEROĞLU
İstanbul Milletvekili

İstanbul Sanayi Odası tarafından açıklanan “Türkiye’nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2025” araştırması, Türkiye sanayisinin üretim gücünü korumakla birlikte yüksek katma değerli ve teknoloji yoğun üretime geçişte ciddi yapısal sorunlarla karşı karşıya olduğunu göstermektedir.

ISO 500 verilerine göre yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerin yaratılan katma değer içindeki payı 2025 yılında yüzde 7,6’da kalmıştır. Orta-yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerin toplam payı ise 2023’te yüzde 37,4 iken 2025’te yüzde 34’e gerilemiştir. Dünya Bankası ve Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Bankası verilerine göre de orta ve yüksek teknoloji yoğunluklu imalatın toplam imalat katma değeri içindeki payı Türkiye’de yüzde 33,8 iken, örneğin Çin’de yüzde 41,45, Almanya’da yüzde 57,9, Avrupa Birliği’nde ise yaklaşık yüzde 46,’dır. Bu veriler, Türkiye sanayisinin yüksek katma değerli ve teknoloji yoğun üretime geçişte gelişmiş sanayi ekonomilerinin gerisinde kaldığını göstermektedir.

2023 ve 2024 yıllarında 265 ile aynı seviyede kalan Ar-Ge harcaması yapan kuruluş sayısının, 2025 yılında 8 adet artarak 273’e yükselmesi olumludur. Ancak Türkiye’nin en büyük sanayi kuruluşları içinde dahi Ar-Ge yapan firma sayısının çok daha yüksek bir seviyeye çıkması gerektiği açıktır. Sanayide verimlilik artışı, ihracatta kalıcı rekabet gücü, nitelikli istihdam ve sürdürülebilir büyüme için yüksek katma değerli üretime geçişin hızlandırılması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. ISO 500’de yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerin katma değer payının yüzde 7,6’da kalmasının nedeni nedir?
2. Bakanlığınız, orta-yüksek ve yüksek teknoloji yoğunluklu sektörlerin toplam payı 2023’te yüzde 37,4 iken 2025’te yüzde 34’e gerilemesini nasıl değerlendirmektedir?
3. Türkiye’nin orta ve yüksek teknoloji yoğunluklu imalat payı Çin, AB ve Almanya’nın gerisindeyken Bakanlığın bu farkı kapatmaya yönelik somut hedefi nedir?

4. HIT-30 Programı 26 Temmuz 2024'te 30 milyar dolarlık kaynak vaadiyle açıklanmasına rağmen, İSO 500 verilerinde teknoloji yoğun üretimde neden iyileşme değil gerileme görülmektedir?
5. HIT-30 kapsamında bugüne kadar hangi sektörlerle, hangi firmalara, ne kadar kaynak tahsis edilmiştir?
6. Ar-Ge harcaması yapan İSO 500 kuruluş sayısı 273'e yükselmiş olsa da bu sayının hâlâ sınırlı kalmasının nedeni nedir? Bakanlığın büyük sanayi kuruluşlarında Ar-Ge kapasitesini artırmaya dönük yeni bir programı var mıdır?